

Bene Zoltán

Vízöntő

Árpád arra ébredt, hogy már nem szerelmes. Aztán a bátyjára gondolt, akit életében mindössze egyszer látott sírni, ezerkilencszáz-kilencvenkilenc szentestéjén, ami péntekre esett, erre tisztán emlékezett. Különös módon arra egyáltalán nem, hogy esett-e a hó vagy sem, pedig ez a kérdés mindig központi témája volt a téli vacsorákat kísérő társalgásnak. Azt viszont sosem feledte, ahogy Álmos, a bátyja megjelenik az ajtóban, s minden átmenet nélkül az anyjuk nyakába borulva zokogni kezd. Árpád, mint akkortájt általában, enyhén ittas volt, az édesanyjuk vállán bögő fivére látványától azonban legott kijózanodott. Gyerekkorában soha nem látta a bátyját pityeregni. Még akkor sem, amikor a Szent Ferenc (akkor még Hámán Kató) utcában a Szélpál ikrek úgy elverték, mint játékautomatafüggő a családi pótlékot, mert állítólag összetörte a húguk szívét. Hát, azon a karácsonyon az ő szívét törték össze. A felesége aznap reggel közölte vele, hogy már nem szerelmes belé, és nem tud tovább élni vele egy percig sem. Sürgősen meg kell valósítania önmagát. Árpádnak a szíve szakadt meg a testvééréért.

Évek múlva arra ébredt, hogy már nem szerelmes. Erről, számára is követhetetlen asszociációk sorozatának eredményeképpen, eszébe jutott a habókos János, aki a szépséges alföldi város árnyékában meghúzódó poros alföldi községben élt, ahol Árpád nagyszülei is. Nem elég, hogy féleszű volt, egy szép, tavaszi napon még a felesége is belefulladt a Tiszába. Amint meghallotta, hogy baj van, kirohant a folyó partjára s nagy elszántsággal kezdte keresni az asszonyt: attól a helytől, ahol utoljára látták, elindult a folyó mentén fölfelé. Persze, nem talált semmit. Ezalatt futótűzként terjedt a rossz hír, egyre többen jöttek a faluból a vízhez, köztük Árpád, a bátyja meg a nagyapja. Szánakozva kérdezték a gyagyást, miért fölfelé keresi a tetemet, a magatehetetlen test sodrással szembe nemigen úszhatott. Erre János a könnyeit nyeltesve azt felelte, amíg élt az ő drága felesége, addig is mindent visszásan cselekedett, ezért méltán számíthat rá bárki, hogy halálában is ellenkezőleg, fonákul teszi mindazt, amit tesz! És közben remegett a szája széle. Pontosan úgy, ahogy Álmosnak ezerkilencszáz-kilencvenkilenc szentestéjén. Holott néhány évvel azelőtt még rezzenéstelen arccal és szájjal magyarázta az öccsének, hogy ő aztán nem keres szerelmet, nem ment el az esze; meg aztán hiába is próbálkozna vele, a több tucat nő után, akivel dolga volt, kiveszett belőle a szerelem lehetősége, mert a szerelemhez szükség van valami testi-lelki tisztaságra, csipetnyi naivitásra és csipettel több nyitottságra, márpedig aki, miként ő, több mint negyven, ha csaknem ötven nővel üzekedett már az életében, az ne áltassa magát naivitással, tisztasággal, nyitottsággal.

– Én realista vagyok, öcskös – szívott nagyot a cigarettájából –, bevallom magamnak, hogy ez a szigorú igazság. A legtöbben nem így tesznek, inkább lelkeznek feszt, állandóan szerelmet meg egyéb érzelmeket hazudnak, aztán kínlódnak, amikor lefűlelik saját magukat. Megállapodni egy másik ember mellett, ez a mi korunkban és a mi civilizációnkban elsősorban kompromisszum,

semmi más. Jó esetben konszenzus. Mi mind saját magunk, saját vágyaink, sokszínű frusztrációink és az alantas ösztöneink rabszolgái vagyunk.

És ugyanez az ember alig pár hónappal később mégis szerelmes lett. A rajongásig. El is vette feleségül rajongása tárgyát, aztán amikor az elhagyta, remegő szájjal sírt az anyja vállán a karácsonyfa kínai égősorának pislá fényében.

Árpádnak, miután évekkal később arra ébredt, hogy már nem szerelmes, nem remegett a szája. A keze annál inkább. Egy ideje már nem az ital hiányától, inkább idegességében, amelynek többnyire maga sem tudta az okát. A környezete nagy része ugyanígy volt ezzel, bár azok, akik jógázni vagy egyéb tréningre jártak, megtanulták ügyesen leplezni ezirányú tudatlanságukat. Némelyik el is hitte, hogy nem szorong, s a pirkadatra lucskosra izzadt lepedőkről egész egyszerűen nem vett tudomást. Árpád föltápáskodott az ágyából, verejtéktől nedves lepedőjéről, kiment a konyhába, odatette föni a kávé. Belelapozott a füzetbe, amit tegnap délután Szabina az asztalon felejtett. Egy guru írta, aki átható, mélybarna tekintettel bámult rá a borítóról, feje köré glóriát vont a hátulról áradó sárga fény. Szabina akkoriban már vagy fél éve járt ehhez a barnaszemű guruhoz. Árpád újra belelapozott, itt-ott bele is olvasott a brosrába: a Vízöntő kora érkezik el közénk, ezért meditálni kell, rá kell ébredni a rejtett képességekre, mert a tudatalattinak hatalma van, meg kell hát változtatni a tudatállapotot a képzelet hatalma által, mert mindegy, miben hisz a modern ember, a lényeg, hogy higgyen, higgyen a hitben, mert benne van az isten, sőt, az isten ő maga! New Age, biggyesztette le az ajkát, a sületlenségek tárháza. Ma már nem leszel a falu bolondja attól, hogy fonákul gondolkozol, méházott, mint hajdan a kelekótya János meg a neje; ma a legtöbben simán benyelik a legnagyobb blódségeket is, ha kellően spirituálisnak és misztikusnak tetsző mázzal öntik nyakon, az összefüggések hiánya senkinek nem tűnik föl, triviális kijelentések emelkednek mély bölcsességekké – New Age, ugyan, legyintett Árpád, abba aztán bármi belefér! Nem egyéb, mint végtelenített, üres fecsegés és a folyton megújuló spirituális divatok majmolása. Spiritualizmus lélektelen fogyasztógépekre szabva, röhejes. Félretolta a füzetet, kitöltötte az időközben lefolyt kávé, bámult kifelé az ablakon.

Ezerkilencszáz-kilencvenkilenc karácsonyának második napján Álmos bevallotta, hogy a neje többször megcsalta már, ám ő mindig megbocsátott. Végül az következett, hogy már nem szerelmes belé. Álmos még ezt is megbocsátotta volna, csakhogy a nő nem hagyta. Elment.

Aztán egy nap Árpád is arra ébredt, hogy már nem szerelmes. Majd a következő napokon ugyancsak. Pedig nem is olyan régen még azt mondta a sokadik érettségi találkozásán egykori osztálytársainak:

– A leendő feleségem, Szabina, színésznő.

Az egykori fiúk, immár meglelt férfiak, nyomban besárgultak az irigységtől. Árpád, fölidézve magában az emléket, elmosolyodott. Megitta az utolsó korty kávé, és fölhívta az anyját. Beszámolt arról, mire riadt nyugtalan álmából.

– Elegem lett – magyarázta, s lelki szemei előtt látta, ahogyan az anyja buzgón bólogat. Kezdetből fogva ferde szemmel nézett a leendő menyére, főleg az eljegyzés óta, vagyis mióta reális esélyét látta annak, hogy valóban a család tagjává válik *ez a nőcske*. Meggyőződése szerint a színésznők vére könnyű, hovatovább kurva az összes.

– Ne gondold, hogy miatta van, anya – folytatta Árpád. – Csakis miattam. Jobban szeretek egy rakás egyszerű dolgot, mint ezt a nőt. És ez gáz.

A vonal másik vége szuszogott, de nem szólalt meg.

Promenád

– Erre jöttem rá – zárta le a témát.
– Akkor, fiam, te nem voltál szerelmes soha – nyugtázta elégedetten az anyja.
Az is lehet, gondolta Árpád, miközben bezárta az ajtót maga mögött.
A lift előtt találkozott Szabinával. Az előző esti premier utáni buliból érkezett, a smink nem kenődött szét rajta, a lábán is biztosan állt. Mindig jól bírta az éjszakázást.
– Elmész? – kérdezte.
– Az a tervem – válaszolt Árpád.
– Hová?
Mevonta a vállát.
– El akarok menni.
Szabina nem ellenkezett.
– Akkor elmegyünk.
Árpád belépett a liftbe, a menyasszonya a nyomában.
– Már nem vagyok beléd szerelmes – akarta mondani, de a nő úgy nézett rá, hogy képtelen volt kinyitni a száját. Ez talán Desdemona nézése lehet, villant át rajta. Tovább töprengeni nem maradt ideje, abban a pillanatban, amelyikben becsukódott a liftajtó, Szabina máris megragadta. A lába között. Határozottan, gyakorlott mozdulattal. A tekintete már semmi esetre sem Desdemona tekintete volt, bár Árpád nem tudta volna megmondani, akkor ugyan kié. Akár magáé Szabináé is lehetett. Például ez az, amit nem tudok megszokni soha, ismerte föl. Vagy nem is ismert föl semmit, csak átsuhant rajta egy meghatározhatatlan sejtés, amit így fordított le szavakra. Mindenesetre néma maradt, s nem nyomta meg a piros gombot sem, a vészjelzést nem adta le. Elengedte magát, lehunytt szemmel igyekezett kiüríteni az elméjét, a villanymotor halk duruzsolására koncentrálni. A fémlemezhez szorítva, moccsanatlan állt. Hirtelen nagyot rántott a felvonó. Beragadtunk, állapította

meg. Szabina nyelve a fülén keresztül lassan elért az agyáig, kezével a nadrágjában matatott. Beragadtunk, hajtogatta magában Árpád, beragadtam. Egyelőre be.

Tíz perc múlva elindult a lift, s kijutottak a házból, sétáltak egyet a közeli parkban. Árpád tisztában volt azzal, hogy holnap és minden reggel, amíg Szabinával marad, arra fog ébredni, hogy már nem szerelmes. Mégsem szólt egy szót sem. Ahogyan a bátyja sem szólt semmit annak idején senkinek, csak fogta magát és elutazott Skandináviába. Vízkereszt napján, kidobott karácsonyfák szegélyezték útját. Azóta is ott él, nem mesze Stockholmtól, egy kisvárosban, barista a főtér patinás kávéházában, évente egyszer jön haza, minden esztendő első és utolsó (voltaképpen utolsó és első) egy-két hetét tölti itthon, olyankor mindig meglátogatja az öccsét. Melankolikus, redőzött homlokú, öregedő férfi.

Árpád néha összefut a volt sógornőjével is itt-ott. Boldog, mert megvalósította önmagát, ezt állítja.

– Talán máris a *Vízöntő* korába lépett a világ – avatja be Árpádot minden alkalommal a nyílt titokba, amelynek népszerű magazinok és naponta tízezer látogatót produkáló honlapok tucatjai áldoznak hatalmas felületeket –, a spiritualizmus szép lassan átveszi az uralmat az emberiség fölött, a tudatát a meditáció által uralni képes ember a jövő embere.

– Ugyanez a vírus érte utol Szabinát – motyogta Árpád a tükörnek borotválkozás közben. Ráadásul egy *Vízöntő* című kortárs darabban is főszerepet kapott, tette hozzá gondolatban.

Azon a napon is arra ébredt, hogy már nem szerelmes. Holott az a nap lett volna az esküvője napja. Az anyja nemrégiben fájdalmas arccal óbégatott, amikor megtudta, hogy nem mondta le a frigyet. No, de az anyja mostanában egyre többet sír. Bármin képes bógni. Megöregedett, s ezt lehetetlen elviselni. Rosszabb még a halállnál is. Délután mégis nevetni fog. Nem tudja majd magában tartani a kacagást. Mert délután az ő kisebbik fia, Árpád határozott és ellentmondást nem tűrő *nemmel* fog válaszolni az anyakönyvvezető kérdésére. A nagyszájú színészek nem sokkal később lebunkózzák, a kancsal rendező azt tanácsolja majd neki, húzzon el bitang gyorsan a búsba, s máris azon töri a fejét, vajon aznap este próbálja meg Szabina vigasztalását szexszel teljessé tenni, vagy várjon azért néhány napot, mielőtt megpróbál bejutni a bugyijába. Végigpörgetve maga előtt a forgatókönyvet, Árpád elvigyorodott. Január 20-át mutatott a naptár, a *Vízöntő* csillagjegy első napját. Szépséges, vastag, bársonyos hólepel borította a várost, évek, talán évtizedek óta az első igazi hótakaró – miután este a szüleivel töviről hegyire kitárgyalták Szabinát és a tévedését, még mindig marad majd miről beszélgetniük.